

Rengöring av sprutor, alltid aktuellt!

En liten påminnelse om rengöring av sprutor. Varför det? Det är en arbetsuppgift som är viktig men samtidigt väldigt lätt att skjuta framför sig. Det finns alltid annat som känns mycket viktigare för stunden, sprutan kan vi ta i morgon ☺. Varför ska man då ta sig tiden att rengöra just denna maskin? Skälen är flera, sprutan gör ett precisionsjobb och bekämpningsmedel kostar pengar, det finns risk att rester från tidigare bekämpningar hamnar i fel gröda och ger skador direkt eller resthalter i skörd, den kanske står parkerad på en yta där preparat som sköljs av vid regn kan ge punktföroreningar, den kanske står på en plats där människor och djur rör sig.

När är det läge att rengöra sprutan?

	Rengöring (se nedan)
Efter avslutat arbetspass, daglig rengöring	Enkel rengöring
Vid byte av preparat	Fullständig rengöring
Efter körning med speciellt känsliga preparat*	Fullständig rengöring
Före funktionstest eller service	Fullständig rengöring
Efter säsong	Fullständig rengöring

* Speciellt känsliga är sulfonylureor som t ex Express och Harmony plus.

Olika grad av rengöring:

Enkel rengöring (bästa platsen är i det behandlade fältet)

När sprutan körts tom efter avslutad sprutning eller avslutat arbetspass för dagen görs en **tredelad sköljning** av sprutan invändigt och hela ekipaget sköljs av utvändigt. Räkna med att ca en volym som motsvarar ca 10 % av tankvolymen behövs för den invändiga sköljningen.

Fyll på en tredjedel av sköljvattnet och kör runt det i systemet. Slå av och på delsektioner för att få sköljvattnet igenom alla slangar, höj trycket för att få ordentlig cirkulation även genom självrensande filter. Sprid sedan ut sköljvattnet i det behandlade fältet. Gör om processen ytterligare två gånger. Avsluta med att spola av ekipaget utvändigt på biologiskt aktiv mark eller på en platta med uppsamling. Om du gör det på en biobädd så håll koll på att den inte blir "vattenfylld" och att sköljvattnet verkligen hamnar i bädden och inte utanför.

Fullständig rengöring (enkel rengöring i fält plus rengöring med rengöringsmedel)

Den fullständiga rengöringen börjar med en invändig **tredelad sköljning** i fält direkt efter avslutat arbete. På lämplig plats, biologiskt aktiv mark eller platta med uppsamling, rengörs sprutan invändigt med rengöringsmedel enligt instruktion på förpackning. AllClear Extra är ett rengöringsmedel som både rengör och neutraliserar bekämpningsmedel. Även detta "tvättvatten" ska spridas på biologiskt aktiv mark eller samlas upp i behållare. Biobädden är olämplig när stora vattenmängder ska tas om hand.

Tänk på att:

- Kalibrera sprutan och traktorns körhastighet för att slippa restmängder i tanken efter sprutning.
- Alla ytor på spruta och traktor är kontaminerade redan efter kort tids sprutning, så använd skyddsutrustning när du t ex ska fälla in bom, använda rengöringsutrustning som sitter på sprutan mm.
- Hålla ordning kring påfyllningsplatserna.
- Efter en rengöring är det lämpligt att kolla igenom silar och filter, så är det klart inför nästa körning.
- Nya sprutor med renvattentank och sprutdator har ofta rengöringsprogram som gör det extra lätt att rengöra sprutan ofta.
- Det är lättast att göra rent direkt efter avslutat arbete innan sprutresterna torkat in.
- Skriva upp i sprutjournalen när rengöringar gjorts. Det kan vara bra att ha om någon sprutskada skulle uppstå.
- Om det av någon anledning skulle bli en rest stående i sprutan en längre tid, t ex på grund av väderomslag eller annat oförutsett, så är rengöringen extra viktigt eftersom de finns risk att produkten lämnar avlagringar kvar på tankväggar och i slangar.

Använd skyddsutrustning vid rengöring. Rengöringsutrustningen som är monterad på maskinen blir också bemängd med bekämpningsmedel under sprutning.